

JÓ HÍR

IV. évfolyam, 3. szám
2007. március 28., szerda
Ára: 174 Ft

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

**“Mindaz, aki megtartja és tanítja
a parancsokat, igen nagy lesz
a mennyek országában.” (Mt 5,17-19)**

TARTALOM:

Kvanduk Frigyes: "Áldott a király, aki az Úr nevében jön!"	3
Visszatekintő	4-11
Kajtár Edoárd: Gondolatok Szent Józsefről, az igazról	12
Garadnay Balázs Az élet kezdete	12-13
Gesztesy András Menj, de többé ne vétkezzél	13
Bognár Attila O Crux ave, spes unica	14-15
Mayer Mihály "Él az Úr akinek színe előtt állok"	15-16
Merényi Péter Hazafiság	17-18
Dr. Schmidt Pál Nép vagy tömeg	18-19
Közlemények	19
Címlapfotó: Horváth Gábor A Havihegyi-szikla keresztje	

„Áldott a király, aki az Úr nevében jön!” Lk. 19,38

Kvanduk Frigyes

Lukács evangéliumában fontos szerepet kap Jeruzsálem városa. Az evangélium a jeruzsálemi templomban kezdődik és ott is fejeződik be. Jeruzsálem városa Lukács számára az a hely, ahol az üdvösség legfontosabb eseményei történnek: itt zárul le Jézus útja a halállal és megdicsőüléssel, és itt kezdődik el az egyház ideje.

A Lukács evangéliumának közép-pontjában álló nagy „utazást” Jézus jeruzsálemi bevonulása zárja le. Ezt az eseményt Jézus olyan szertartás szerint szervezte meg, amely az Izraeli királyok és különösen Salamon trónra emelését utánozza. Jézus két tanítványt küld el a szemben lévő faluba. A tanítványok olyan ismert személyhez mennek, akivel Jézus feltehetően már beszélt tervéről. A málhás állaton, amit megkapnak még nem ülhetett senki, azaz nem alkalmazhatták profán munkára, szent célra rendeltetett. Jézus úgy döntött, hogy ünnepélyes kinyilatkoztatást tesz személyéről. Az Úr-király jön most el, hogy meglátogassa lakóhelyét, városát és népét. A bevonulás nem egyszerűen számárháton való belépés a városba, hanem királyi látogatás.

Az Ószövetségben Zakariás úgy mutatja be a Messiást, mint a béke királyát, aki nem lovon, a hadvezérek szokásos közlekedési eszközén, hanem számárháton, a szegények állatán érkezik Jeruzsálembe. Azontúl, hogy a tanítványok megszerzik és az Úrhoz vezetik a málhás állatot, ráterítik felsőruhájukat és felültetik rá Jézust. Lukács itt egy ember legdrágább ruhadarabját említi, és ezen keresztül mutatja be viszonyulásukat Jézushoz. Amijük csak van, azt mind a király rendelkezésére bocsátják.

A menet nekivág az Olajfák hegye lankáinak és halad előre Jeruzsálem felé. Közben a tömeg is csatlakozik

hozzájuk, és az emberek az Útra terítik felsőruhájukat. A tömeg által használt kifejezések az Ószövetségből származnak: „Áldott, aki az Úr nevében jön!” Zsolt. 118,26 és „Íme királyod érkezik hozzád” Zak. 9,9. Az, „aki az Úr nevében jön” mindig különleges küldöttje az Úrnak. Az „Ő nevében jönni” annyit jelent, mint az Ő méltóságába és hatalmába érkezetten érkezni. A tömeg, a messiás-királyt köszönti Jézusban, vagyis azt, aki a Mindenható erejébe és hatalmába öltözötten érkezik. A sokaság köszönti a Krisztus Királyt, akit elsősorban nem földi hatalomnak, hanem csodatevőnek és isteni kinyilatkoztatásnak tekint. A messiás-király nem háborút vezet ellenségeivel szemben, hanem a béke korszakát iktatja be az égben: „Békeség a mennyben és dicsőség a magasságban.” A béke forrása Isten. Az emberek csak akkor részesülhetnek ebben a békében, ha elfogadják azt, „aki az Úr nevében jön”. A messiási ország nem más, mint Isten Országának beiktatása a földön: a béke és az isteni élet országa érkezik, hogy átjárja az embereket, és új irányt szabjon soruknak.

Lukácsa azonban nem aknázza ki azt, ami az Ószövetségi királyság bibliai motívumában megjelenik. Meg van a maga nagyon súlyos elképzelése arról, hogy hogyan király Jézus: halála révén életadó. Lukács számára Jézus királyi uralma a vakok, bénák, nyomorékok és szegények érdekében végzett szolgálat, de azt is megmutatja, hogy a béke ellenségei - a betegség, a démonok és a halál - felett való. Jézus, a király motívumát Lukács evangéliumának utolsó fejezeteiben bontja ki. Jézus Isten ígéreteit beteljesítve valóban az eljövendő, de nemcsak csodatettei által, hanem az által, hogy megtanítja mit jelent Isten igazi imádata, s az által, hogy a keresztről is uralkodik és megment minket.

A XX. századi egyháztörténet kutatásának módszertani problémái

A XX. századi egyháztörténet kutatásának módszertani problémái címmel tartottak tudományos emlékülést február 22-én, Hetényi Varga Károly halálának ötödik évfordulója alkalmából. A konferenciát az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, a Lénárd Ödön Közhasznú Alapítvány és a Pécsi Egyháztörténeti Intézet szervezte.

A konferencia középpontjában az egyháztörténet-írás modern problematikája, művelésének módszertana állt. Az előadók arra keresték a választ, hogy milyen forrásokból és milyen szempontból lehet vizsgálni a magyar társadalom vallásos megnyilvánulásait közösségi és magánszíntereken. A konferencia célul tűzte ki, hogy új megoldási lehetőségeket mutasson a legújabb kori magyar társadalom vallásosságát vizsgáló kutatóknak, és felhívja a figyelmet a kérdés összetett voltára.

A bencések közelmúltjának kutatása című bevezető előadásában Várszegi Asztrik püspök, pannonhalmi főapát, a Lénárd Ödön Alapítvány elnöke hangsúlyozta: „Minden hagyományos egyház- és szerzetestörténeti módszer alkalmas a szerzetesközösség életé-

nek (szerzetesteológia), intézménytörténetének (kolostor, iskola, gazdaság) bemutatására, és ezeket alkalmaznunk is kell ebben a korszakban is. Elengedhetetlen azonban a hagyományos források mellett a kommunista diktatúra intézményeinek, az állambiztonsági szervek ideológiájának és működési módszereinek, az Állami Egyházügyi Hivatal párthatározatoktól függő irányainak és irányváltásainak alapos megismerése. Fontos ezek ismerete annak érdekében, hogy megragadható és bemutatható legyen a hatalom eljárás módja, adminisztratív és lélektani eszközei, amellyel ideológiája érdekében, testületi (párt)határozatai mentén befolyásolták, akadályozták, lehetővé, vagy lehetetlenné tették, manipulálták az intézményeken belüli folyamatokat.”

A rendelkezésre álló egyházi és állami forrásokat egyszerre, párhuzamosan és ezeket egybevetve kell megismernie a kutatóknak. A megértéshez egészen a gyökerekig kell ásni, hiszen a mélyben „két teljesség igényével fellépő, de homlokegyenest szembenálló hatalom áll” - hangsúlyozta Várszegi Asztrik

A tudományos emlékülésen felszólalt a fasiszta és a kommunista diktatúra által üldözött papok és szerzetesek élet-történetét kutató és feldolgozó Hetényi Varga Károly özvegye, Hetényiné Varga Borbála is. Férje életét és küzdelmes, áldozatos munkáját ismertetve kitért a kutatómunka az anyaggyűjtés részleteire, nehézségeire, és a személyes találkozások során átélte élményekre is.

Gazdag dokumentumgyűjteményét Hetényi Varga Károly még életében felajánlotta a Lénárd Ödön által Kismaroson alapított Ciszterci Nővérek Monostora Egyháztörténeti Intézetnek.

„Az elmúlt 10 esztendő mindinkább versenyfutás volt az idővel” - idézett férje 1991-ben írott jegyzeteiből az özvegy. „Néha kissé elszomorító, hogy időnk, erőnk és egyéb lehetőségeink hiányában nemcsak az adatgyűjtést, de már a begyűjtött anyag feldolgozását sem tudjuk befejezni. Hisz ehhez évtizedekre lenne szükség. Csak remélni tudjuk, hogy jön még utánunk, aki folytatja és befejezi a megkezdett munkát. Aranylapokkal fogja gazdagítani a küzdő egyház történetírását.” A pécsi konferencia előadásai ezt a feltáró munkát, a küzdő egyház történetírását kívánták gazdagítani.

Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát az egyháztörténeti konferencia után megtekintette Pécs világörökségi helyszíneit is. Képünk a Péter-Pál sírkamrában készült.

Lektor és akolitusavatást tartottak a Püspöki Szemináriumban Pécsen. Akolitusá Csigi Pétert és Máger Róbertet, lektorrá Cseh Pétert és Menyhárt Jánost avatta Mayer Mihály megyéspüspök.

Kinevezések az egyházmegyében

Mayer Mihály megyéspüspök az alábbi kinevezéseket hirdette ki februárban:

Képünk a kanonoki beiktatáson készült.

Tiszteletbeli esperesi kinevezést kapott:

- Horváth Sándor
- Mecséri István
- Lankó József
- Zab András
- Gyurosovics Mihály

Címzetes apát kinevezést kapott:

- Herendi János
- Molnár Ottó
- Dr. Keresztes Pál

Címzetes prépost lett:

- Erb József
- Márton István

Kanonoki kinevezést kapott:

- Csősz István
- Dr. Kvanduk Frigyes
- Takács Gábor

Hetven éves születésnapját ünnepelte Márton István atya, Nagykónyi plébánosa. A jubileum alkalmából hálaadó szentmisére hívta püspök urat, híveit, paptársait.

MÁRTON ISTVÁN Döbröközön született, 1937. február 27-én. Pappá szentelése 1962. június 24-én volt.

Szolgálati helyei: 1962. Szászvár sl., 1963. Egerág sl., 1967. Komló-Belváros sl., 1969. Pincehely sl., 1969. Tolnanémedi pl., 1970. Dalmand pl., 1976. Nagykónyi pl., 1994. tb. esp., 2002. dombóvári kerület esperese, 2007. c. prépost.

Közös célért, közösségben

Lelkiségi mozgalmak találkoztak februárban a pécsi bazilikában. A jeles napon Báthory László atya tartott előadást a Szent Ágoston plébánián működő Mária Légióról, majd utána Orosz Árpád és neje mutatta be fiatalok közreműködésével az Antiochia közösséget.

A Szent Ágoston templom plébánosa elmondta, hogy a Mária Légió a Katolikus Egyház - világiakból álló - apostoli mozgalma, mely több mint nyolcvan éve terjedt el az egész világon. E mozgalom tagjai személyes elkötelezettséget éreznek arra, hogy a hitet a Mária-tisztelet terjesztése vagy felébresztése által gyarapítsák, vagy újra felkeltsék. A Légió alap gondolata: egységben Máriával az Úr Jézushoz és az Istenanyától függve munkálkodni.

A mozgalom tagjainak hivatása, hogy Mária lelkületével és szerető gondoskodásával végezzék az apostoli munkát. A légiós tag apostoli munkája arra irányul, hogy az emberek a Szűzanya iránti szeretet által jobban megismerjék és megszeressék a Fiút, az Úr Jézust, aki az Út, az Igazság és az Élet. A Szűzanya személyesen is részt vesz a megváltás tervében és mi légiósok az Ő lelkületével és szerető gondoskodásával szeretnénk eljutni -szolgálatunkkal -minden emberhez, hisz minden ember Krisztus képmása.

Az Antiochia közösség bemutatkozó előadásán elsőként megismerhettük a kezdeteket, a létrejöttét, majd bevezettek minket a jelen világba, a közösség hétköznapi életébe is.

- A lelkiséget, az első ismert keresztény közösségek helyéről nevezték el. Egy hétféle élményre alapozott lelki program, egy plébániára alapuló lelki szolgálat. Lehetőséget ad, hogy megbeszéljék, megértsék, mit jelent ma katolikusnak lenni. Célja, hogy segítse fiataljainkat, hogy növekedjenek Krisztusnak és az egyháznak szeretetében, egy olyan közösségben mely befogadja őket és ahol ehhez megfelelő támogató környezetet találhatnak.

Hogyan kezdődött? 1960-ban fejlesztették ki az antiochia programot jezsuita atyák az Amerikai Egyesült Államokban Indiána államokban. Az eredeti programot

egyetemistáknak szánták, de 1973 óta kiterjesztették középiskolás korra és plébániái alapokra helyezték. Ebben a formában vitte be Ausztráliába a Pirola család és indította útjára világszerte. Magyarországra 1994-ben érkezett. Tavaly ősszel, mi pécsiek 8 fiattal vettünk részt a kaposvári antiochiás közösség hétféle programján.

Az Antiochia Közösségnek négy kulcsfontosságú jellemzője van: 1. plébániára alapozott, 2. lelkiség, 3. fiatalok szolgálnak fiataloknak, 4. házaspárok segítségével működik.

Mit jelent, hogy plébániára alapozott? A plébánia az egyházi struktúra alapegysége, egyben a katolikus azonoságtudat legfőbb megismerési helye. Nehéz megérezni a Katolikus Egyházhoz tartozást, ha nincs személyes tapasztalásunk a helyi egyházközösséghez tartozásról. Az Antiochia programjait nem papok vagy más egyházi személyek végzik, itt a világiak megélhetik küldetésüket. Az amúgy is túlterhelt papjaink programokon való részvételének nagyon örülünk, de nem elengedhetetlen a jelenlétük. A papok és szerzetesek ezeken az alkalmakon tartalmas kapcsolatot alakíthatnak ki a fiatalokkal.

Az Antiochia lelkiség: Lelkiség alatt azt értjük, amelyen módon éljük meg Istennel való kapcsolatunkat. Ez megjelenik mindazokban a helyzetekben, amikbe a mindennapjaink során kerülünk, munkahelyen, iskolában, otthon, pihenés közben. Az Antiochia a lelki fejlődésre irányul. A személyes kapcsolat oldaláról közelít a hithez. Minden találkozóknak a hitben való növekedés a célja. Ennek az a módja, hogy valaki megosztja a saját lelki útját a többiekkel. Az Antiochia lelkiség legfontosabb jellemzői a Krisztus központú, katolikus, közösségi és evangelizáló.

A Krisztus központú életstílus négy fontos területre támaszkodik: 1. imádságra, 2. a Szentírás tanulmányozására, 3. a közösségre és 4. az aktivitásra. Az Antiochia közösségi program. Egymás iránti nyilvánvaló szeretetünk által kell másokat Krisztushoz vonzanunk. Ha sugározzuk Isten szeretetét és egymás iránti elkötelezettségünket a mai világban - amikor a társadalom olyan nagy hangsúlyt fektet a függetlenségre -, mi megélhetjük az egymáshoz tartozás biztonságát és örömet.

Az Antiochia legfontosabb jellemzője, hogy evangelizál. Egy közösség akkor a legelőbb, amikor nagyhétfélegére készül. Minden a meghívottak érdekében történik, de a közösség nagyon sokat épül, amíg felkészül a feladatokra. Fiatalok legjobban a fiatalokra hallgatnak. A fiatalok mondják el Jézus Krisztussal való kapcsolatuk személyes történe-

tét, bizonyoságtétel formájában. A fiatalok vezetik a hétvégéket, a beszélgetéseket, szolgálják egymást. Pozitív és követendő példát mutatva segítik társaikat, hogy tisztábban lássák helyzetüket. A legtöbb fiatal azért jön el hétvégére, mert a barátja hívta, és nem azért mert jónak tartja a közösséget. Azáltal ismerik meg Jézust személyesen, hogy az őket hívott személynek személyes kapcsolata van Jézussal. A fiatalok hozzá segítenek minket ahhoz, hogy kiszélesítsük az egyházzal alkotott képünket.

A hétvége nem más, mint bevezetés a lelkiségbe. Valaki, aki még nem hallott az Antiochiáról, részt vesz egy hétvégén, s itt megismerkedik a mozgalommal. *(Ugyanakkor szükséges hozzátenni, hogy egy hétvégén való részvétel még nem jelent elköteleződést a közösségben.)*

Formája: egy hétvége, nevéből eredően, péntek estétől vasárnap estéig tart. Ebbe a közel 50 órába minden belefér: előadások, kiscsoportos beszélgetések, közös játékok, imák, szentmise. A hétvége élménye egészen különleges, és valóban élmény.

A rengeteg lelki élményen, bevezető előadáson, beszélgetésen kívül mód van egymás megismerésére is. A közös játékok, éneklések, egyéb meglepetések stb. mind-mind azt a célt szolgálja, hogy együtt legyünk, minél jobban megismerjük és megszeressük egymást.

A legszebb dolog talán egy hétvégében, hogy csodálatos íve van. Minden új és minden régi tag megtapasztalja saját útját Isten keresésétől addig a pontig, amíg azt nem mondja: „Igen, Uram, én Hozzád tartozom.”

A hétvége folytatása mindig a pénteki imatálalkozó, ahol közösen beszélgetünk minket érintő dolgokról, közösen énekelünk, imádkozunk. Lélekben már készülünk a következő hétvégére...

Fazekas Orsolya

Zarándoktalálkozó Szent Filoménával

Az idei évben Kisdorog adott otthont a már hagyományos egyházmegyei zarándoklatnak. Sok száz hívő jött el, hogy hálát adjon a megérkezésért, a zarándoklatok örömeért, az ott kapott kegyelmekért.

A találkozó szentmisével kezdődött, melynek főcelebránsa Mayer Mihály megyéspüspök volt, de ott voltak az egyházmegye több településének papjai is, valamint Giovanni Braschi atya, a Mugnano del Cardinale-i Szent Filoména Szentély igazgatója. A találkozó különlegessége, hogy e napon áldotta meg Giovanni atya azt a Szent Filoménáról készült domborművet, melyet hálából ajánlott fel család.

A hálaadó szentmise után Püspök úr a következőket mondta a találkozón szerzett élményekről.

- Nagy dolognak tartom, hogy Kisdorog került sorra az egyházmegyei zarándoktalálkozó otthont adójaként. A zarándoklatok nagyon fontos közösségformáló erővel bírnak. Idegenek, ismeretlenek utaznak egy buszon, több napon át együtt imádkoznak, beszélgetnek, közös élményekben gazdagodnak. Fontos, hogy megélik a zarándokegységet, az összefogást. A közösséggé válás megszilárdításához, a barátságok tartóssá tételéhez nagy mértékben hozzájárul egy ilyen találkozó, mely lehetőséget teremt a találkozásra, a kapott élmények felidézésére, valamint a hálaadásra. Számomra különösen is kedves a mai nap abban a tekintetben, hogy egy kedves, mai napig őrzött élmény kötődik Szent Filoménához. Mivel szülőfalumból Győrbe kerültem szemináriumba, a nagy távolság miatt nem voltak látogatóim, nem találkozhattam az otthoniakkal, és egy nővér volt az, aki több ízben is meglátogatott, beszélgetett velem. Amikor ő meghalt, örököltém tőle egy Szent Filoména képet, mely teológus korom óta elkísér, és minden szolgálati helyemen az ágyam felett lóg. Ez a mai napig ott van. Az iránta való tiszteletnek a jeleként és ajándékaként élem meg a mai napot. Hálás vagyok ezért a napért, hogy ilyen sokan eljöttek, fontosnak tartották a hálaadást, a találkozást. Utoljára ebben a templomban, gyermekkoromban volt ennyi ember a szentmisén. Nagy öröm tölt el ma, hogy ismét tele van a kisdorogi templomunk.

-Püspök úr egy külön ajándékot is kapott Giovanni atyától. Amikor az atya átadta, láttam, hogy Püspök úr nagyon meglepődött, hiszen különös egybeesést tükröz az ajándék.

-Egy érmet kaptam, melynek egyik oldala Szent Filoménát, a másik pedig Szent Mihályt, az angyali seregek vezérét ábrázolja. Mindezt kaptam a Szent Lőrinc templomban, melynek búcsúnapja egybeesik Filoména ünnepével. Ez

is rávilágít és megerősít, hogy kell és fontos a szentek tisztelete, hiszen segítséget nyújt, hogy a sok küzdelemben ne elbukjon, hanem megerősödjön az ember.

Arról, hogy miért is került a templomba Szent Filoména kép a kisdorogi templomba, Eckert Józsefnét, a Pécsi Egyházmegye Rendezvényszervező és Programirodájának vezetőjét, a találkozó szervezőjét kérdeztem.

- Négy évvel ezelőtt a Szent Filoména kegyhelyen voltunk Olaszországban. Velünk volt egy kislány, aki azzal a kéréssel állt elénk, hogy anyukájának vegyünk menyasszonyi ruhát. Nem értettük a kérését és kérdeztük, miért? A válasz az volt, hogy kistestvért szeretne. Úgy gondoltam hogy ruha helyett veszek neki egy csodálatos Szent Filoména képet. Az oltárra tettem és megkértem az ötven ott lévő hívőt, hogy ajánljuk fel a szentmisét a születendő gyermekért. Egy év múlva ugyanazon a napon megszületett a gyermek.

- A kislány hogyan élte meg ezt a csodát?

- Döbbenetesen. Hitt benne és minden este elővette a képet, hogy imádkozzon Szent Filoména-hoz. Kislány, de mégis titokként tudta kezelni az ügyet és várt.

- Hogyan jött az ötlet a domborműre?

- Amikor elkezdtük az imádságot, azt is hozzá vettük fogadalomként, hogy a család kápolnájába, mely a 14 segítő szent tiszteletére lett beszentelve, teszünk egy Szent Filoména képet. Ez valósult meg a mai nappal, amikor Giovanni atya megáldotta Petrás Mária művész nő alkotását.

- Minden nap, amióta hallottam Szent Filoména-ról, valami újdonság, meglepetés történt - **mondja Petrás Mária moldvai művész nő.** Én még keresem Filoména-t, mert nem hiszem ez az első és utolsó munkám, amit róla készítettem. Nagyon megfogott valami. Nehéz elmondani, hogy mi az, amit bennem felébresztett. Keresem azt, ami jobban kifejezi az ő világát, azt a szentséget, melyet hordozott.

- A dombormű képe hogyan fogalmazódott meg?

Ahhoz a korhoz akartam visszatérni, amikor ő élt és azt gondolom, hogy nem kell erről megfeleledkezni. Az ő egyszerűségét, szépségét, szelídségét akartam kifejezni.

- Milyen érzései voltak, milyen gondolatai támadtak, amikor előrehozták a templomba a művet?

- Vannak dolgok, amiket nem tudunk kimondani, csak megélni. Nekem ez csodálatos, felemelő érzés volt ma. Eszembe juttatta ez sok ember, a hatalmas szeretet, amit megtapsztaltam, hogy „talán mégsem veszünk el”.

- Ön nem csak képzőművész, hanem művészi erő rejtőzik hangjában is, és megajándékozta a zarándoktalálkozó résztvevőit egy csodálatos énekkel is. Mit hallottunk?

- Egy reggeli imádságot énekeltem, amit évszázadokon keresztül nem énekelhettünk a moldvai templomban és ma itt énekelhettem. Ez számomra rendkívüli öröm és felemelő érzés.

Mint fentebb olvashattuk, Giovanni Braschi atya, a Mugnano del Cardinale-i Szent Filoména Szentély igazgatója áldotta meg az új domborművet. Prédikációjában néhány mondatban ismertette Szent Filoména életét, egyéniségét. Elmondta, hogy Szent Filoména szűz és mártír volt, aki a Krisztus utáni III. évszázadban élt. 1802. május 25-én találták meg csontjait és a vérét, Rómában és 1805-ben szállították Mugnanóba. Szent Filoména az ifjúság védőszentje. 13 évesen halt vértanúhalált rendkívüli kínzások után. A legnagyobb és legszentebb tanúbizonyságát adta a Krisztus és a krisztusi egyház mellett való hűséges helyállásnak.

Arra a kérdésre, hogy az atya életében milyen szerepet játszik Szent Filoména, a következőt mondta: Nem is tudom ezt elmagyarázni, mert ez egy olyan erő, ami nálam hatalmasabb. Egy kedves teremtés, aki állandó mosolyt csal az

emberek arcára, akiből sugárzik a szeretet.

- Hallottuk, hogy működik a világban egy Szent Filoména család is. Kik lehetnek e nagycsalád tagjai?

- A Szent Filoména család központja Mugnano del Cardinale-ban van. A családban Krisztus leghűségesebb katonája található. Minden nemzetek van egy saját képviselője, aki összefogja a családot. Ezt a vezetőt mindig a Mugnano del Cardinale-i Szent Filoména Szentély igazgatója nevezi ki. A család ereje, összetartozása az egyszerűségben és az igazságban rejlik. Ez egy olyan csodálatos keresztény család, melynek Szent Filoména vezetése alatt kell megélni a krisztusi szeretet és szeretetszolgálatot.

Kisdorog község nem csak helyet biztosított a zarándoktalálkozó megszervezéséhez, de vendégül is látta a résztvevőket, így lehetőséget biztosított az élmények felidézésére, illetve a következő időszakok zarándoklatainak tervezéséhez.

„Újuljatok meg lélekben, érzületben, gondolkodásmódban”

II János Pál Novo Millenio Ineute levele alapján

Hegyháti Tibor görcsönyi plébános atya és munkatársai voltak a simontornyai plébánia vendégei februárban. Látogatásuk célja a Karizmatikus Megújulási Mozgalom bemutatása volt. Bodor Kornél helybéli plébános atya szeretné, ha hívei több lelkiismereti mozgalmat megismerve, mélyebb és személyesebb kapcsolatba kerülnének az Úrral. A találkozóra Tolnanámedi, Pincehely, Kisszékely, Simontornya településekről mintegy 30-an jöttek el. Az imnap Istendicsőítéssel kezdődött, melyhez a zenei szolgálatot Serbán Andrea vezette, aki Decsről érkezett hozzánk. A dicsőítést követően Bánosi Márta Siklosbodonyból és Ignác Tibor Görcsönyből tanúságot tettek megtérésükről. Őszinte, mély lélekfeltárásnak voltunk tanúi.

Márta így vallott önmagáról: makacs természet voltam. 19 évig éltem Jézus nélkül. Azt gondoltam, mindent én irányítok az életemben, természetesen jól. Amikor 15 éves ápolási munkám után leszázalékolta, azt hittem, itt a világvége. E válságos időmben találkoztam Tibor atyával, aki sokat segített rajtam. Tanácsára elvégeztem a Fülöp kurzust. Ezen a lelkigyakorlaton letepert a Szentlélek! Megújultam hitben, lélekben. Boldogan élek és elfogadok mindent, amit az Úr ad nekem.

Tibor megtérése következő képen alakult. A kíváncsiság hajtott. Mit csinálnak a Tibor atyáék? Tulajdonképpen én egy rendes katolikus vagyok. A nagyünnepken eljárak a templomba, no meg búcsúkor. Gyermekekoromban jártam hittanra, így ismerem a Katekizmust. Lehet ennél több? Igen! Részt vettem Görcsönyben egy imanapon, amely gyökeresen megváltoztatta az életemet. Ezek után elvégeztem én is a Fülöp kurzust. Itt nagyon elmélyült a hitem. Minden embertől tanultam valamit. Az Úr Jézus fokozatosan építi a hitemet és az örök üdvösség lett az életem végcélja. Természetesen ezek után nehézségeket is kaptam, hogy az Úr megpróbálja hitemet. Így tanultam meg, hogy a nehézségekért is hálát tudjak adni az imáiban. Az Úr Jézus minden problémát jóra tud fordítani.

Tibor atya a közös ének után mutatta be a Karizmatikus Megújulás mozgalmának keletkezését.

„1967-ben a pittsburghi Duquense egyetem hallgatói az ősegyház életét és a pünkösdi események hatását tanulmányozták. Annak érdekében, hogy minél jobban megértsék a keresztény tapasztalat távlatait, a Szentlelket illetően. Az egyetem hallgatói párbeszédet alakítottak ki más felekezetekkel, beleértve a pentekosztális (pünkösdi) csoportokat is. Egy hétvégi lelkigyakorlat alkalmával ezek a katolikus egyetemi hallgatók azért imádkoztak, hogy ők is megtapasztalhassák a megújult Pünkösdi lelkületét. Így ír erről a napról Duquense egyetem egy hallgatója: a szombat esti ünnepségen, amelyet egy résztvevő tiszteletére rendeztek, elmentem a kápolnába. Mihelyt az Oltáriszentségben jelenlét Jézushoz léptem, letérdeltem és testem remegni kezdett dicsősége előtt. Valóban megijedtem, de tudtam, hogy ott kell maradnom, és imádkoznom kell. A következő pillanatban szívem mélyén imádkoztam el az atyának a felajánlásért szóló imát a következő szavakkal: „Atyám, életemet átadom Neked és elfogadom, bármit is kérsz Tőlem. Ha ez a szenvedést jelenti, elfogadom. Kérlek, taníts meg, miként kell fiadat, Jézust követni, taníts meg úgy szeretni, ahogy Ő szeret.” Ezek után a Tabernákulum előtt borultam arccal a padlóra. Kitöltött az Isten személyes szeretetének tudata. Az elkövetkező órában az Úr hirtelen minden hallgatót a kápolnába hívott és Jézus előtt térdeltünk. Egyesek életükben először tárták szét kezüket az ima alkalmával, másokat az öröm töltötte el. Némelyek örömeikben nevettek, mások viszont sírtak. Míg mások Istent akarták dicsőíteni, de nem találtak megfelelő szavakat. Az atya tovább folytatta: a Veni Creator Spiritus - Szentlélek Isten, szállj reánk imát, imádkozták - ugyanazt a himnuszt, amelyet XIII. Leó pápa énekelt 1901. január elsején, kérve a Szentlélek kiadását az egész egyházra.”

Miután Tibor atya a mozgalom keletkezését bemutatta, ennek egyháztörténelmi megvilágítása következett, miszerint a II. vatikáni zsinat megnyitásakor XXIII. János pápa imádságra hívta az egyházat, kérve a Szentlélek kiadását. A zsinat 1962-től 1965-ig tartott. Eleget téve XXIII. János pápa kívánságának, hogy nyissák ki az ablakokat, és így friss levegő jöhessen be az egyházba. Olyan jelentős esemény történt néhány év múlva, amely örökre megváltoztatja az egyház és több millió katolikus életét. Az esemény azt a látszatot kelti, hogy XXIII. János pápa által áhított megújulás eredményeként történt. Részletes és pontos bemutatás után Tibor atyáék kézzel a szívvel imádkoztak felettünk. Minden résztvevőt erősen megérintett és megnyitotta szívünket ez az imaforma. Mély meghatottságban voltunk, így hangoztunk rá a Legszentebb Áldozatra. A homíliában Kovács Frerenc bikali atya, arra buzdított bennünket, mindig

reméljük az Úrban, akkor is, ha minden reménytelennek látszik. A szentmise után senkinek nem volt kedve hazaindulni, mert boldogok voltunk a Tábor hegyen. A nap összegzéseként XVI. Benedek exegézisét szeretném idézni, amit Jézus színeváltozásához adott: (Vatikán 2006. 03. 14-én) „Amikor abban a kegyelemben részesülünk, hogy mélyen megtapasztaljuk Istent, akkor ahhoz hasonló élményben van részünk, mint a tanítványoknak Jézus színeváltozásakor. „Egy pillanatra előre megízlelhetünk valamit abból, amit a Mennysors boldogsága jelent.” Számunkra ez volt az imádság és a szentmise. „Általában rövid élményekről van szó”, nekünk bő 2 óra volt az istenélményünk, amelyet Isten néha megenged, különösen kemény megpróbáltatások előtt. Senkinek sem adatott meg azonban, hogy a Tábor hegyén éljen, amíg ezen a földön van. „Lejövételünk” után missziós feladatot kaptunk: hirdetniünk kell az Evangéliumot, akár alkalmas, akár nem.

Kajtárné Tiborcz Mária

XVI. Országos Karizmatikus Találkozó

Február 24-én az egyházmegyéből több busszal keltek útra a testvérek, hogy résztvegyenek a Megújulás országos találkozóján. A pécsiek mellett mágocsi, szászvári, bikali, dombóvári és pinchehyi karizmatikusok és érdeklődők utaztak fel Budapestre. A Fradi kézilabdacsarnoka zsúfolásig megtelt a 3000 résztvevővel. A bevezető üdvözlések alatt 40 égő gyertyával vonultak be a közösségvezetők, a megújulás 40. évfordulójának tiszteletére. A dicsőítés, tanítások mellett az országos tanács tagjai közbenjáró imádságot végeztek testi-lelki gyógyulásokért a hozzájuk fordulóknak. A szentségimádás alatt próféciaikat hallottunk, amik az Úr üzenetei számunkra, s a visszajelzésekből kiderült, hogy sokakat megérintett, nekik szólt. Felemelő érzés volt látni, amikor az olajjal való megkenéskor sorban jöttek ki a testvérek, köztük papok is, hogy a Szentlélek erősítse meg őket végtelen szeretetével. A délutáni szentmisét Erdő Péter bíboros úr celebrálta, több püspökkel és kb. 25 pappal együtt. A szentmise végén a 3000 hívő együtt énekelte el a Boldogasszony anyánk c. éneket, utána a Himnuszot és a Szózatot. A nap végén mindenki azzal a jóleső érzéssel utazhatott haza, hogy megtapasztalta Isten nagy családjának közösségét, a testvéri szeretetet és összetartozást. Szlovák testvérek is eljöttek a találkozóra, s az alábbi próféciaát kapták:

**“Ne félj, kedves magyar népem!
Begyógyítom a Gonosz által okozott sebeidet.
Összetöröm a rabság jármát, amely még rajtad van.
Előtted járok, benned lakozom, veled vagyok, és megvédelek téged.
Betöltelek téged, és megáldalak téged.”
Amen**

Együttműködés, világörökség, iskolák

Pécsett, a Városházán tárgyaltak a város és az egyházmegye vezető képviselői március elején. A tanácskozás célja a két fél közötti együttműködés megerősítése, valamint a közös ügyek megtárgyalása volt. Első napirendi pontként szerepelt a *Digital History - Elektronikus történelmi és kulturális tartalomfejlesztés* című pályázat ismertetése. *Duczón Árpád*, az egyházmegye pályázati referense elmondta, hogy a pályázat benyújtására 2006. január 31-én került sor, és a sikeres elbírálást követően az elmúlt év novemberében indult el a projekt megvalósítása. A pályázati tevékenység végrehajtásának helye a Pécsi és a Djakovói Egyházmegye. A cél, a projekt által érintett területek közös szakrális-, kulturális-, valamint történelmi hagyatékának megismertetése, bemutatása. Ez, az elsősorban turisztikai célokat szolgáló projekt, három kiadvány elkészítésével valósul meg /könyv, DVD, VHS/.

A tanácskozáson szó esett a világörökségi helyszínek hasznosításáról is. A felterjesztésben megfogalmazódott, hogy világos és korrekt helyzet alakult ki azáltal, hogy megegyezett a két fél a sírkamrák és a Dómmúzeum ügyében, miszerint a Cella Septichorát, a Korsós és Péter- Pál Sírkamrát a Pécs/Sopianae Örökség Kht., míg a Dómmúzeumot a Pécsi Egyházmegye üzemelteti. Felvázolták annak szükségességét, hogy a megfelelő színvonalú üzemeltetéshez, egységes szemléletet és formai megjelenést kell létrehozni. Ennek első lépése, hogy a két fél közösen tervezzen arculatot a kommunikáció és a marketing munka tekintetében. Ebbe a témakörbe tartoznak az információs táblák, a belépőjegyek, a reklámanyagok.

Szóba került a jelenleg megoldatlan parkolási gond, valamint a kiszolgáló egységek hiánya, mely része a világöröksé-

gi projektnek, ám a megvalósítása még nem történt meg. Erre is több javaslat született, melyeket a tárgyaláson megvitattak. A záró napirendi pont a 2007. őszén esedékes közoktatási intézmények átszervezése volt. Tasnádi Péter polgármester és Póla József a Művelődési Oktatási és Sport Főosztály vezetője is megerősítette, hogy szeptembertől komoly átszervezések lesznek, melyek gördülékeny lebonyolításához szükséges az egyházi fenntartású intézményekkel való együttműködés is.

Az elhangzott hozzászólások és Mayer Mihály megyéspüspök szavai is azt bizonyították, hogy a közös célokat szolgáló területen az egyház és az önkormányzat kapcsolata jó és működőképes.

A megkezdett tárgyalásokat egy hónap múlva folytatják a felek.

„72 óra” Pécsett is

Előző lapszámunkban tájékoztatást közöltünk, a „72 ÓRA KOMPROMISSZUM NÉLKÜL” elnevezésű, egy a fiatalokat megmozgató, három napon át tartó szociális akcióról, mely március 16. és 18. között zajlott az egész ország területén. A projekt alapötlete, hogy a résztvevők három napon át a szolidaritás, a segítség színterén éljenek és ezáltal különböző szociális célok eléréseért dolgozzanak. E három nap alatt az országban több, mint 1200 fiatal dolgozott 10-20 fős csoportokban, 100 önálló projektet megvalósítva és ezzel 90 000 munkaórát szánva az önkéntességre.

A hazánkban első alkalommal megrendezésre kerülő programnak a Pécsi egyházmegye is aktív részese volt, ahol 75 fiatal mutatta meg segítőkészségét, munkabírást, az emberekhez való nyitottságát, önzetlen szeretetét.

A felvállalt és elvégzett munkák a következők voltak:

- Kővágószőlősen, a ministránstábor udvarának rendbetételét végezte egy hét fős cserkész csapat, kiegészülve *Hamzau Relu atya* bérmálkozásra készülő fiataljaival. *Farkas Csanád* vezetésével péntek délutántól, vasárnap délelőttig több tonna, még használható téglát válogattak ki egy épület romjai alól.
- A *Kertvárosi Színjátszók*, közösségi házuk udvarát lomtalanították és sziklakertet építettek ez alatt a hétvége alatt. Vasárnap délelőtt pedig „kedvcsináló” szabadtéri próbát tartottak a Malomvölgyi tónál. Csoportvezetőjük *Schweibert Róbert* volt.
- A *Caritas Ifjúsági Színjátszó* csoport, *Komáromi Csaba* vezetésével péntek délelőtt először az Alkotmány utcai, majd pedig a Xavér utcai Idősek otthonát látogatta meg. Zenés műsorukkal köszöntötték a lakókat, péntek délután és szombaton pedig a Székesegyházi plébánia hittanosaival és a *Don Bosco napközi* néhány tagjával kiegészülve, kertészkedéssel segítettek ugyanezekben a helyeken. Végül szombat este a patacsi művelődési házban mutatták be műsorukat az ott összegyűlt időseknek.
- Gilvánfára ruhaadományok érkeztek, ezeket kellett szétválogatnia az oda érkező csapatnak, hogy másnap ki tudják osztani a családoknak. *Rosner Zsolt atya* péntek esti hittanjából, *Varga Dorina* csapata vállalkozott erre, amit a helyiek bogrács-gulyással és hatalmas adag punyával (cigánykenyérrel) háláltak meg nekik.
- A *Református Gimnázium diákjai* is csatlakoztak az akcióhoz. *Mácsodi Ferenc* irányításával húsz gimnazista dolgozott különböző helyszíneken. Kitakarították a kollégiumuk mögötti patakmedret és segítettek rendbetenni a mattyi plébániaudvart.
- A Pius templom fiataljait *Káplár Mátyás* fogta össze. Ők *Lőrincz Sándor atya* könyv-gyűjteményét leltározták fel, az értékeesebb darabokat pedig a Pécsi Hittudományi Főiskola könyvtárának adományozták. Szombaton a Havihegyi kápolna környezetét tisztította meg a hulladéktól ugyanez a csapat.

A záróünnepségen a csapattársak megosztották egymással tapasztalataikat, értékelték az elvégzett munkát és jóízű fáradság mellett egy Taizei imaóra keretén belül adtak hálát a 72 órás segítségnyújtás lehetőségéért.

Bujbácsi Brigitta

Gondolatok Szent Józsefről, az igazról

Kajtár Edvárd

Szent József főünnep: március 19. Szűz Mária, Szent József felesége mindenkor Szűz, József mégis beteljesült férfi vele, mellette. Feleségével a lehető legmélyebb meghittséget éli meg, ami férfi és nő között lehetséges, mert kellett ő is ahhoz, az ő hite, elfogadása, tisztelete, távolságtartása, alázata hogy az Atya Igéje, Máriában, az ő feleségében, „nem a vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfi akaratából, hanem Istentől” testté, hússá, emberré legyen (Jn 1, 13-14). Az ő feleségében és nem egy másik férfitől, vagyis mindez az ő házasságában. E gyermeknek ő ad nevet, e fiú az ő nemzettségének vonalát viszi tovább, e gyermek őt atyjának éli meg, az ő munkájával lesz munkássá, az ő evilági mindenének egyetlen örököse - Jézust Mária szüli a világra, de József vezeti Jézust a betlehemi rejtettségéből bele a világba, és annak dolgaiba. Józsefről nevezett Jézus. József „igaz” (Mt 1, 19),

vagyis gerinces, egyenes, tisztelő („nem akarja feleségét hírbe hozni” a nem tőle való várandósság miatt - Mt 1, 19-20), és mindenben Isten törvénye szerint él - Isten sínei szövetségének igaza. Isten felfoghatatlan de mégis elfogadható akaratában szereti Máriát, valósan és teljesen: Mária lehet önmaga József szeretetében és szerelmében, nem kellett Isten helyére léptetnie Józsefet. József nem akar Máriától Isten-nélküli élményt. József miatt sincs semmi Máriában, ami Isten nélküli. Tudta azt Máriáról, amit ember nem tudhat soha egy másik emberről: a Szentlelket látta feltörni, felfakadni felesége testi létében. Ilyen titkot sohasem tudunk egymásról. Milyen keveset tudunk a házasság titkáról! József „Isten lehetősége” Mária és a gyermek számára, ő „Isten gyengéden beburkoló tiszta, evilági szeretete” Mária és Jézus számára. Isten titka az Anyában és a gyermekben nem volt védtelen e világban. József valóban „hit-ves”, társ a hit valóságában. József hite igaz hit: nem pusztán

vallásos érzés, nem pusztán „Isten-tudat”; hinni: vágyba, szándékba, testi hétköznapokba, vagyis a szívbe zárni azt az Istent, aki „nagyobb a szívünkénél” (1 Jn 3, 20). Talán sok mindent nem értett, de értés nélkül is vállalta, hogy elindul Isten „egészen más útján”. Teljes férfi, teljes apa, teljes férj, teljes ember lett ő. Az volt, és egyre inkább azzá lett. Nagyböjti szent. Vannak teológusok, akik azt mondják: a Szentháromság az ember teremtésekor szinte „összehúzódik”, hogy önmaga végtelen titkában helyet adjon a képére és hasonlatosságára teremtett szabad embernek. József is összehúzódik Mária és Jézus mellett, és Máriáért és Jézusért.

A Gyermekek és Anyja számára ő is a személyes kibontakozásuk forrása. Ami emberként az ő Istenben való kibomlásukhoz adható volt: ő megadta. Mindent adott. Összehúzódni Szent József módján - ez a nagyböjti lelkülete.

Az élet kezdete

Garadnay Balázs

Már sok szülőtől hallottam, hogy gyermekei nagy érdeklődéssel kutatják a megszületésük előtti időszakot. Az ismeretlen iránti tisztelet mutatkozik meg ebben az érdeklődésben, ahogyan a megfoghatatlan, mégis valóságos múltat kutatják, azt, ami az ő életük kiindulópontja. Újra és újra elmondják szüleikkel az első találkozás történetét, és minden alkalommal újraélik a szerelem szövődését, azt, amiben távlatában megfogant az ő életük.

Ilyen kielégíthetetlen kíváncsiság-

gal próbálunk meg beletekinteni az isteni titokba, amikor Urunk születésének hírül vételét ünnepeljük, és szemléljük az angyal Máriához érkezését.

Mária zavarba jött, amikor meghallotta az angyal szavait. Érthető, mivel ilyen ünnepélyes szavakkal még senki se szólta hozzá. Mégsem volt ismeretlen ez a stílus számára, hiszen az Atyától eddig se hallott mást, csak ezt a fölemelő szeretetet. S most a Mindenható rábízta követéret az isteni üzenet továbbítását, az isteni Szó közlését - a Lélek pedig elhelyezte Mária méhében ennek az iste-

ni Igének megtestesülését. Értelmünk kevés ahhoz, hogy felfogja az Isten és az ember egyesülésének misztériumát. És a kinyilatkoztató Isten sem tartja fontosnak, hogy feltárja ennek módját. De tudunkra adja okát és célját: oka az Isten öröktől fogva irántunk érzett szeretete, célja pedig a mi üdvösségünk. Megvalósulásának formája: ennek a szeretetnek elfogadása.

Isten helyet kért önmagának az emberben. Jézus magzati élete megszentelte az élet kialakulását, az anya és gyermeke kapcsolatát, és a mi érzéki testünket. Isten és ember örökre egységbe fonódott. A kísértő gonosz-

lélek azt hazudja, hogy bűneink jóvátehetetlenül eltávolítottak minket Tőle, de a megváltás ma elkezdődött első pillanata épp az ellenkezőjét tárja elénk: testünk és vérünk lett az Isten, hogy mi elszakíthatatlanul az Ővéi legyünk. Kilenc hónapig „készül” számunkra az isteni ajándék, és karácsonykor válik láthatóvá az Isten és az ember egysége.

Isten úgy jött el hozzánk, hogy köztünk maradt, és bennünk akar élni. Mária kegyelmet talált az Istennél, olyan életet élt, amit méltónak talált az Isten, alkalmasnak, hogy a Végtelen töltsen be Önmagával. Ezt se elgondolni, se megvalósítani nem képes az ember, de Istennek semmi sem

lehetetlen. Isten ilyen magasztos ajándékban részesíti azokat, akik szeretik Őt.

Meg kell tanulnunk Máriától az igen-mondás művészetét: olyan hitelesen kell kimondanunk, hogy az túlmutasson a vágyódásainkon, a próbálkozásainkon, és igent is jelentsenek. Az a fiú és leány, akit rabul ejtett a test vágyódása, nem biztos, hogy az Életre mond igent, lehet, hogy csak önmagára vagy egymásra. Annak, aki 2000 éve és ma Jézusra akar igent mondani, annak le kell mondania önmagáról és önmegvalósító elképzeléseiről, hogy „hely” legyen megüresedett lelkében a Végtelennek - s

akkor hallani fogja: kegyelmet talál Istennél!

Ha kíváncsiak vagyunk az élet keletkezésére, a titkot csak attól kérdezhetjük meg, aki azt megalkotta. Ha szentség számunkra az élet, akkor a Szentséggel való közösségünk felfedi előttünk az Életben részesedés és az életadás rejtelmét. Pontosabban, mint ahogy a szülő képes szavakba önteni gyermeke számára a biztonságot jelentő család felépülését. Mert az Isten nem szavakat fog mondani, és nem érzéseket közvetít csupán, hanem megnyitja szívét, és amikor felcsillan rá a szemünk, akkor elhelyezi azt bennünk, hogy élet legyen bennünk, és bőségben legyen.

Menj, de többé ne vétkezzél

Gesztesy András

A János evangéliumában található a házasságtörő asszonyról szóló jól ismert elbeszélésnek különös sorsa lehetett. Nagy valószínűséggel eredetileg nem tartozott bele az evangéliumba. Az elbeszélés előadásmódja és nyelve más mint a negyedik evangéliumé. A legrégebbi görög kódexek nem tartalmazzák ezt a részletet, inkább az első három evangélium valamelyikébe illik bele, legjobban Lukácséba. Ennek magyarázata talán az lehet, hogy egyes buzgó őskeresztény prédikátorok, nem szívelték ezt az elbeszélést. Jézus túl könnyedén és könnyelműen bánik a házasságtörő nővel és súlyos bűnével, ami az első hívő közösségek amúgy is zavaros erkölcsi visszáságai közepette rossz vért szülhettek. Mások pedig fontosnak ítélték e Jézus-í gyöngyszemet és megmentették, betoldva János evangéliumába, mindnyájunk öröme és gazdagodására.

Csapda Jézusnak. Ha olyan irgalmas, mint ahogy tanította az irgalmaságot, szembekerül a mózesi törvénynek. Ha a mózesi törvény szerint ítélt, akkor nem igazán irgalmas. Eb-

ből nehéz ép becsülettel, tanítói tekintéllyel kikerülni. Próbára tették, hogy aztán vádolhassák.

Először is mindenki a maga lelkiismeretét vizsgálgassa, ne a másokét! Ne mások bűnével foglalkozzunk, bűnből van mindenkinek éppen elég, a kelletnél jóval több, egynek sem szabadna lennie, szenved is tőle mindenki cefetül, remélhetőleg torkig is vagyunk vele. Mindenki elsősorban magát alakíttassa, mindenki elsősorban magáért felelős.

Bűnbánatot mindenki maga tartson, de tartson is!

Az elkövetett bűn.

A vádaskodók eloldalognak. Előbb a már higgadtabb, nagyobb önismerettel bíró idősök, aztán talán ennek hatására is, a fiatalabbak. Ha még nem követtek volna el ilyen bűnt /nem volt hozzá mersük, alkalmuk, hatalmuk, pénzük/elkövettek vagy elkövethettek volna másokat. Ajánlatosabb szépen csendben maradni és elkotródni. Ítékezni szabadna...

Annak aki bűn nélkül van. Az vetheti rá a másokra az első követ. Az

pedig csak egy van, Jézus maga, aki a vádaskodók eloldalgása után egyedül maradt az asszonnyal. Ő azonban nem lesújtani akar, hanem megmenteni. „Én sem ítélek el”. Minket sem elítélni akar, hanem nagy megértéssel és nagy szánalommal lehajolni hozzánk, felemelni bennünket magához.

Menj, de többé ne vétkezzél!

Csak így, egyszerűen, csendesen, magától értetődően, egyértelműen. Mert a bűn mindenkinek rossz. Legrosszabb annak aki elköveti, mert eltaszítja magát a végtelenül szerető Istentől. A bűn ront a világ állapotán és békéjén, mérgezi a testet-lelket, rombolja az emberi kapcsolatokat. Tehát többé ne vétkezzél! Se ezt, se mást, se most, se később, soha semmit, Isten kegyelmével lehetséges. Nagyon erősen, sokszor szívből megfogadni, imádkozni érte és akkor egyre inkább sikerül. Sikerülnie lehet, tehát sikerülnie kell, tehát sikerülni fog!

O Crux ave, spes unica

Bognár Attila

Szeretem a Nagypénteket. A lemeztelenített élet. Megmutatja, ki is az ember. Valamikor a nyugati egyház nagy atyja, Szent Ambrus egyik beszédében mondta: "Az Isten emberré lett, hogy az ember istenivé legyen." Nem hinném, hogy Ambrus idejében könnyebben "valósította meg az ember önmagát", mint napjainkban. "Ecce homo" - mutat az Istenember Jézusra a római helytartó, Pontius Pilátus. Emberségem teljességét szemlélem a názáreti tanítóban. Borzas szakállán a szent város, Jeruzsálem pora és pizska, melyet kesernyés verejtéke kevert mocsokká, miközben az utca köveiről vérét a kutyák nyalták fel.

Via crucis. Az emberiség útja. Nem siet. Van idő. Míg az emberiség történelme sokszor sietős és kapkodó, Ő időnként megáll. Mert vannak Veronikák és Cirenei Simonok, vannak Péterek, Jánosok és Máriák, akik teszik dolgukat, minden nagyobb fennköltség és ünnepélyesség nélkül, kamerák, a sminkelők hada nélkül, miközben a Júdásokat szerepre tanítják, mikor mit szabad mondani, kinek mit kell felelni, mert a Mester igen okos, nehogy átlásson az áruló szándékán. Közben az ember embernek farkasa lesz. A pénz csörgetésére megcsillan a hazugok szeme, a kapzsi és félrevezetett pedig reményeit és vágyait beteljesülni látja. A legszentebbet, a lelket néhány darab semmiségre cserélik. Így lehet csak az ember vágásra szánt portéka, statisztikai adat, egy szám, akiről csak alkotója tudja, hogy Minden és Egyetlen.

Időnk nagy részét arra fecsérelnék, hogy magyarázkodunk, igazoljuk cselekedeteinket, szavainkat, mintha ettől valami megváltozna. A farkasok pedig hízelgő és már-már nyájas beszéddel a magmaradt szent maradványból el-elcsennek egyet-egyed. Bevallom, nem igazán tudok hinni a farkas lelkületű programokban, még kevésbé propagandának, bármilyen

köntösbe burkolják is. De amióta világ a világ, a bárány az bárány marad, a farkas pedig farkas, noha ebben a szerepcseréktől és identitástudatzavaroktól megtevesztett világunkban már az állatok sem a régiek. Szegény jó Aesopus a fejét vakarná, vajon hogyan és miként történhetett e bábeli zűrzavar a kutyaól nagyságú bolygónkon, mely már szűkösebb, mint Noé atyánk bárkája.

A Bárány pedig az idén is leöletett. "Egyedül a Bárány az..." - írja Pilinszky, egyedül neki van fenntartva az Üveghegy és az Üvegtenger. Senki más, csak Isten kedves Báránykája kocoghat végig e "szem nem látta, emberi ész fel nem fogta" látomásban, odafutva mennyei Atyácska ölébe. A történet, mely rólunk és nekünk szól, erről a Bárányról beszél, akit értünk és a mi megtartatásunkért megkínóztak, meggyötörtek és megöltek, de Isten kiementette és felmagasztalta.

Ecce Agnus Dei - mutatja fel a pap az élő Kenyeret a hívőknek. Íme az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit. Odafut hozzánk, megszeretgethetjük, megölelhetjük, miközben játszunk ezt a komoly életszerűséget, Isten kertjében a Bárány Krisztussal gyerekek lehetünk. A Kenyér, de csak Isten kenyere közösséget teremt. Amíg mi társadalmunk legkülönfélébb részleteit is darabokra szabdadjuk, hogy utána rendezői elvek sokféleségével rakjuk kényünk kedves szerint újra, addig az Isten Asztala körül otthonra lelünk. Ahol áhítattal megszegik az Úr Kenyerét, ahol szeretet és jóság lelkületét maguk köré engedik, jelenvaló lesz az Örökkévaló.

Via crucis. A szenvedés útja. Egy-egy állomás, népek és nemzetek sorsa, az éhező gyerekek vágyakozó tekintete, a lerombolt város falait sirató aggastyán halál utáni vágya, az anyaméhből kikapart magzat szelídsége. Egy Afganisztánból hazatért orosz katonával beszélgetett egy író. A katonával vallott. Ezeket mondta: "Amikor a golyó eltalálja az embert, érzed - ezt nem lehet elfelejteni, nem lehet semmi mással

összetéveszteni - a jellegzetes nedves ütést. A fiú, aki melletted állt, arccal a porba bukik. A hátára fordítod: a szájában még ott a cigaretta, melyet az imént adtál neki... Még parázslék... Két hét múlva abból, aki azelőtt voltál, semmi sem marad, csak a neved... Az ember ott, nemcsak elképzelni, hanem már tudja, hogyan bűzlenek a hőségben a kifordult zsigerek, milyen nehezen oszlik el az emberi ürülék és vér szaga.. A megloadt fém piszkosszűrke tócsájában hogyan vgyorognak a megégett koponyák. Láttam, hogy az emberből egy pillanat alatt semmi sem marad: mintha nem is létezett volna.. Egyesek az aknáktól repültek a levegőbe.. Az emberből gyakran félvödörnyi hús marad..."

Via hominis - az ember útja. Madách szavaival ez az Ember tragédiája, de lehetne Dante Isteni színjátékát idézni. Az örökösen ismétlődő fájdalmak útja, honnan nincs menekvés. A jó kis római közmondás, nem is annyira kenyér, hanem inkább cirkusz kell a népek, hogy a csürhe nevensen. Ha üres gyomorral is, belső nihiltól megittasodva is, megjátszani a látszatot, hogy ő mindenféleképpen csak szemlélője a műnek, mások a szereplők. Észrevétlenül már-már a saját életét is mások játsszák.

Nagypénteken eszembe jut egy a délszláv háborúból származó kép. Valamelyik nyugati újság címlapján hivalkodott, reklám álruhában tetszelegve. Nekem akkor is és most is gyászjelentés. Katonák teteme, legfelül egy magam korabeli fiatalember, modern Adidas szerelésben, égre meredő üveges tekintettel, megfagyott mozdulattal. Lehet, hogy apja után futott, meg akarta menteni. Anyját elkergették. Kedvese odahaza nyűszítő fájdalmak lázában vonaglik. Bárhol történhetett volna. Közhely, tudom, de velem - veled is megtörténhet.

Néhány éve a Kortárs Művészeti Múzeumban Jézus életét bemutató kiállítás kapcsán egyesek nemtetszésüket fejezték ki. Úgy éreztem, még mielőtt véleményt mondanék róla, megnezem. A kiállítás anyaga korszerűen

megfogalmazott evangéliumi üzenet, ami nem azt a célt tűzte ki célul, hogy elaltassa a lelket. Sokkalta inkább gondolkodtatott. Talán egyesek véleménye alapján az evangéliumokból hagyjuk ki a Passiót? Nem lenne jobb? Egy kicsit szalonképebb, eladhatóbb lenne a keresztény tanítás. Egy nyugodt tanító, akár egy Buddha-szobor, körülötte a tanítványok, nem holmi izgága Jézus. Miként az a példabeszédbéli asz-szonyka, aki egyszer a helyi lelkipásztornak arra panaszkodott, hogy iszonyatos érzések kerítik hatalmába, ha templomba lép. Azt javasolta: távolítsák el a sok szenvedést megmintázó képeket, de legfőképp a feszületeket. Talán úgy, miként a jó zsidók a leprásokat. Egészségügyi és társadalmi előírásokra hivatkozva távolítsunk el mindent, ami lelki idillünket megbontaná. Ha lesz elég pénzünk és hatalmunk hozzá meg is tehetjük, csak idő kérdése. De lesznek újabb és újabb Teréz anyák, akik csókjaikkal és könnyeikkel gyógyítják e világ sebeit. És "Teréz anyunak" nem kell megmondani, hogy mit tegyen. Uram,

Isten, altatót kér a nép! Te pedig kardot adsz kezébe, lobogót, harcra és küzdelemre hívsz. A szenvedés útja nem tűr megalkuvást. Vasadi Péter kortárs írók egyik művében olvastam: "A nagy szenvedők nem attól bírják, hogy megrándítják a vállukat az új s még újabb bajokra. Vagy hagyják elkérgesedni a szívüket. Attól bírják, hogy szeretetük nagyobb, mindig újra nagyobb, mint a bajok együttvéve." Csak halkan, egy parányi megjegyzésként merem csak hozzátenni, megsúgva: mindig akkora vagy, amekkora problémák foglalkoztatnak.

Az idén is, miként amióta világ a világ, a Bárány, Isten Egyetlene és Mindene a Tamásoknak, a magdalai Máriáknak, a Saulusoknak odasúgja: Ne félj, a béke a tied! Az igazság a tiéd, a látszat, aminek úgy örülnek, az övék! Hisz ami takargatva van, az a mezítelen, s mi mezítelen, az az igaz.

A történetet pedig a Pilátusok tovább szövegetik, kellő körültekintéssel a helyzethez és a körülményekhez alkalmazva, miközben még a templom kárpitját is magukra öltik. Az Isten Fia mindenektől elhagyatva a fán

függ, mezítelenül. Magára hagytuk, ahogyan a zöld gyümölcsöt szokás, érlelő időt várva, majd jó magként elvetettük üres sírboltba fektetve.

A többi már a hit dolga, hisz onnan támad fel a harmadik napon.

Gloria mundi. A világ dicsősége mulandó. Isten dicsősége örök. Néhány évvel ezelőtt a következő verset vettem papírra: „új nyelveken beszélnek / új szavakat gyártanak / új világukhoz / idegen lettem hazámban / de nem adom kéjelgésükhöz / ágyékkötőnek / a vérrel áztatott Lobogót / nem adom a Jelet sem / hisz tudom királyukat / már nagyon koronáznak" Azon ügyeskednek, hogy ellopják Krisztus Testét. Fondorlatos terveiket időnként leleplezik, időnként ők maguk csúfos csapdáikba lépnek. De, a keresztények, szerte a világon a VI. században élt Venantius Fortunatus szavaival hirdetik:

" Rajtad tündöklök, drága fa, Királyi vérenek bíbora. Ő, választott jeles faág, Ki szent testét karoltad át! Világ bűnének zálogát Te hordoztad, te boldog ág. Az elenség gonosz fejét Megváltónk rajtad zúzta szét."

Lelkitükör I.

Beszélgetés a szentgyónásról és a tíz parancsolatról Mayer Mihály megyéspüspök úrral

*Mivel te meghallgatod az imát,
hozzád viszi bűne terhét minden ember.
Terheljenek bár gonosz tetteink,
eltörlöd azokat irgalmasan.
(64. zsoltár)*

A jól végzett szentgyónáshoz alaposan fel kell készülni. Ebben segítenek a lelkitükrök. De milyennek kell lennie egy jó lelkitükörnek? A lelkitükröket valakik valamikor általában statikus módon gyermekek részére megszerkesztették, akik nem képesek dinamikusan szemlélni a dolgokat. Az ilyen lelkitükörbe pontosan beleírták, hogy mi milyen bűn: ez halálos, az meg bocsánatos. Azt viszont senki sem firtatta, hogy miért követte el valaki, elvéve akadt csak

olyan lelkitükör, ahol a bűnök gyökerei is szerepeltek. Pedig ez a fontos: a bűnök okait kell fölismerni, mert csak így tudunk küzdeni ellene. Ezt saját magának kell mindenkinek meglátni, felismerni. Az ember nem másolat, mindenki egyedi példány, mindenkinek saját magának kell meglátnia, hol vannak a bűnei gyökerei. Az emberek viszont a lelkiéletnek különböző fokain állnak, sokan nem képesek dinamikusan látni életüket. A cél viszont éppen ez: a statikus szemléletből eljutni a dinamikus látásmódig, ami azonban nem teszi szubjektívvé az erkölcsöt.

A jó szentgyónás az alapos készüllet és a bánat fölindításával kezdődik.

Nemcsak be kell szaladni gyónni, aztán mondani egy-két bűnt. Aki hanyagul készül, tulajdonképpen nem helyezi magát az Úristen elé, nem az Ő útján akar járni, hanem valamiféle gyors megnyugvást szeretne. Az Úristen viszont csak azt a bűnt bocsátja meg, amit megbántam. Kétféle bánat van: tökéletes és kevésbé tökéletes bánat. A jó gyónáshoz elég a kevésbé tökéletes bánat is. Ez azt jelenti, hogy az elítéléstől való félelemből bánom a bűneimet. A tökéletes bánatomban az Isten irántam való szeretete bánatom gyökere. A bűn elkövetésével hátat fordítok az Úristennek. A szentgyónás végén a bánatimában kimondom, hogy nem a saját erőmre számítok, hanem Isten segítségével törek-

szem a jóra. A szentségi a gyónás eltörli, megsemmisíti a bűnt, nem pedig eltakarja.

- A szentgyónás elején elhangzik, hogy mikor volt valaki utoljára gyónni. Miért fontos ez?

A gyóntatónak segítséget ad ez ahhoz, hogy valaki rendszeres lelki életet él, vagy sem.

Más a helyzet akkor, ha valaki két éve gyónt utoljára, és más, ha azt mondja, hogy húsvétkor sem gyóntam, vagy csak karácsonykor. Ez már támpontot ad a gyóntatónak, hogy rövid idejű bűnökről van-e szó, vagy hosszabb időszak bűneit vallja meg az illető. Anyaszentegyházunk egyik parancsolata, hogy legalább a húsvéti időben végezze el az ember a szentgyónását. Fontos tudnunk, hogy az Urísten a szentgyónásban, mint említettem, eltörli a bűnöket, mintha nem is lettek volna az életemben. Tehát csak az utolsó gyónás óta elkövetett bűnök nincsenek még eltörölve.

A lelkitükrök a 10 parancsolatra épülnek, amelyből az első három az Istennel való helyes kapcsolathoz ad útmutatást.

A sinai szövetségekötés alapokmánya a 10 parancsolat volt. A népnek e törvény kihirdetéséhez fel kellett készülnie: a Sinai-hegyet körülkeríteni, mindent megmosni. Tehát közös felkészülés előzte meg. Dörgés és villámlás kíséretében Isten kihirdette e törvényt, és megkérdezte, hogy megtartják-e? A nép ráfelelte: igen, megtartjuk.

Mózes 2 kőtáblát kapott, amelyeket lehozott a hegytetőről. Igaz, ez a két tábla az aranyborjú imádása miatt kettétört, de újakat készített, és ezeket később a szent sátorban őrizték.

A kőtáblák felirata nem feleződik, hanem két részre oszlik. Az első táblán 3 parancs foglal helyet, míg a másodikon 7 parancs. Nem a szöveg hosszúsága miatt van ez, hanem a felelősségnek Istentre és az emberre való vonatkozása miatt.

Az első 3 parancs Isten iránti felelőségünket tartalmazza, míg a második táblára a felebarát iránti viszonyulás kerül: a szülők, a másik nem

tagjai, anyagi értékeink, kimondott szavunk, a családok egysége és vágyaink korlátai.

Ratzinger bíboros könyvét olvasva, az Isten személyiségéről elmélkedve, értettem meg miért oly logikus, hogy az első táblán 3 parancs van. Az első parancs Istentől, mint teremtő Atyáról szól, hogy az Istennel, mint személlyel legyen kapcsolatunk, személyi vonatkozásunk. A személy, persona, -per-sono, - áthallatszani a másikhoz, átszólni, kapcsolatot felvenni. Isten is kapcsolatot vett fel, mert megszólított minket. Megszólíthatóak vagyunk, Isten szólított meg minket, mi pedig válaszolhatunk e megszólításra.

A második: Isten neve, Isten Igéje, a Fiú. Az Ige testté lett Jézus Krisztusban. Van-e a második isteni személlyel kapcsolatunk? *„Aki megvall engem az emberek előtt, azt én is megvallom mennyei Atyám előtt.”*

A harmadik: a megszentelés.

A Szentlélek műve. Átalakít, termékenyvé tesz. Áraszd ki Lelkedet, és megújítod a föld színét! A vasárnap eucharisztikus megünneplése az egyházi közösségben a megszentelés műve.

Ott látjuk már a sinai szövetségekötés kor burkoltan, szimbolikusan a Szentháromság egy Istent. Amint az előképek csak a beteljesedésben válnak világgossá, úgy e három parancs is így világlik be a maga teljességében, és válik a 10 parancsolat első kőtáblájának tartalma felelősséggé a Szentháromság Istentől.

A lelkitükrök itt megfogalmazzák olyan kérdéseket, hogy kételkedtem-e hitigazságban? Olvastam-e hitellenes könyvet? Kíváncsiságból is elolvashat ilyesmit az ember, vagy éppen azért, mert vitatkozni szeretne vele.

El kell döntenem, hogy szándékosan tettem-e, vagy sem. Jól esett-e nekem, hogy elmarasztalják a dogmákat, a papságot, az egyházat, és ezért

hallgattam meg, olvastam el, vagy elmondtam a magam véleményét, fel mertem-e vállalni az ellenkező véleményt, ugyanis a szólásszabadságom is vonatkozik, nemcsak az elmarasztalókra. Tanulatlan embereket könnyű manipulálni félrevezető, fél igazságokat tartalmazó írásokkal, akik aztán arra hivatkoznak, hogy mindez le volt írva. Képzettebb embernek nagyobb a felelőssége: elfogadja-e a hitellenes nézeteket, vagy meg tudja, meri cáfolni. Ide tartozik az is, hogy egy beszélgetésben el meri-e mondani a saját véleményét, ugyanis a szólásszabadság a keresztényekre is vonatkozik, nem csak a liberálisokra.

- Mai világunkban hogyan kell helyesen értelmezni, hitünk megvallását?

A keresztény embert elsősorban a lelkületéről lehet felismerni. Nem függetleníteni akarja magát az Istentől, hanem az élet apró dolgaiban is mer Istentre ráhagyatkozni. Amikor hitünk megvallásáról beszélünk, sokan nagy, hősi tettekre gondolnak, ami a vértanúknak jutott osztályrészül. Megvan a mindennapoknak is vértanúsága, és ezekben hosszú évtizedeken át nehezebb helytállni, mint hősnek lenni egy pillanatig. Hol az Isten? - hangzik el gyakran a kérdés. Csak egy kérdést nem szoktak feltenni, pedig ez a lényeges: hol az ember? Az ember, aki függetleníttette magát az Istentől, nem akarja tudomásul venni honnét jött, és hová tart. Mi a célja e világban? A keresztény ember napi tanúságtételével erre a kérdésre válaszol. Mi emberek szeretünk statisztikákat készíteni, kimutatásokból logikusan érvelni, hosszú távú terveket készíteni. Elrendezzük életünket. A hívő ember Istentre hagyatkozik bizonytalanságaiban, sötétségeiben is. Az emberi megfontolások mellett, melyek a nagypénteki sötétséget magyarázzák - a húsvéti fényt látatja meg reménysugárként embertársaival. Néha elég egy szó, egy mosoly, odafordulni a másikhoz, Krisztus szeretetét kell tovább sugározni az emberek felé.

Hazafiság

Merényi Péter

„Bús düledékeiden Husztnak romvára megállék...” kezdődik Kölcsey verse, mellyel a kortársait a múltba merengésből kívánta felrázni, s egy életképes hazafiság felé terelni értelmüket. Keresztény magyarként mi sem állhatunk meg, előre kell haladnunk.

A nemzeti ünnep jó alkalom az ehhez szükséges elgondolkodásra. Tartsunk mindenkinek előtt önvizsgálatot éppúgy, mint szentmise elején. Bánjuk meg a rosszat. Ismerjük el, ha eltérünk az igazságtól, hogy aztán azt be is fogadhassuk. Ha ugyanis nem engesztelődünk ki az Úrral, önmagunkkal és egymással, tévútra lépünk. Ez nemcsak egyénekre, hanem az egyénekből álló nemzetre is igaz.

Szögezzük le mindjárt az elején, hogy Isten nem teremtett véletlenül semmit és senkit. Minden egyes embernek és velük minden egyes nemzetnek szerepe, sajátossága van. Értékesek vagyunk és mások is azok. És ha ők vétettek ellenünk, valószínű, hogy mi sem voltunk vétlenek.

1. „Cum Deo pro Patria et Libertate” állt a Rákóczi-féle szabadságharc zászlain. Az egyik barátom mondta egyszer, hogyha ott a „Cum Deo”, akkor bármi állhat mögötte. Ha nincs ott a „Cum Deo”, akkor mindegy mi áll a zászlón, az nem a mi ügyünk. Vajon mi, magyar hazafiak nem tesszük-e zárójelbe vagy hagyjuk el a „Cum Deo”-t? Tanuljunk a történelemből! Az újpogány Hitler, még ha az övcsatokon meg is hagyta a „Gott mit uns” feliratot, a kereszténységet a gyengék vallásának tartotta, s ahogy tudta, háttérbe szorította, üldözte.

Az egy Isten híján a nációk mindenféle zavaros elméletekben hittek: az elvesztett Atlantiszról, és az onnan származó istenszerű árájáról. Egyik rögeszméjük volt, hogy Jézus tulajdonképpen árja volt, s nincs is köze a zsidókhoz.

Ugye ismerős a „Jézus a pártus herceg”? Tanult emberek nálunk is zavaró-

sabbnál zavarosabb teóriákat adnak elő időutazó sámánokról és a Kárpát-medencébe úrhajóval leszálló első emberekről, akiknek természetesen a magyarok az egyenes ági leszármazóik ... Bizony ez is egyfajta Übermensch-elmélet. Sokan odáig jutottak, hogy kárhoztatják Szent Istvánt a kereszténység fölveteléért, mint minden baj okáért.

Ugyanazok a tünetek. Nyilván a betegség forrása is ugyanaz. Ne engedjük magunkat becsapni. Legyünk résen! Ha szívünkben a nemzet megelőzi a Teremtőt, akkor az bizony nem más, mint gőg és bálványimádás, mellyel elszakadunk az Élettől. A csapások, melyek bennünket értek, nem a kereszténység miatti állítólagos elgyöngülés miatt voltak, hanem a bűneink (*haszonlesés, széthúzás, kicsapongás stb.*) következményei. Istennek a megmaradásunkat köszönhetjük. Népünk üdvét és boldogulását ezért az Úrhoz való hűségben keressük, mert Ő a történelem ura!

2. Egy alkalommal, amikor zselici mezőkön átvágyva arról beszélgetünk, hogy mely népek szeretnek minket, egyik barátom egyszer csak közbeszólt: „És mi? Mi kiket szerettünk?” S ha végig gondolunk néhány beszélgetést, azt találjuk, hogy az egy szem lengyeleken s talán horvátokon kívül mindenkit utálunk, mindenkit leszólunk. A franciákat ezért, a németeket azért, az olaszokat amazért. A rokonságra hivatkozó finnekre meg azt mondjuk: „Mit képzelnek ezek a halszagú finnek?!” Még ha nem is rokonaink (*ezt döntsék el tudósok*), micsoda szeretetlen pökhendiség. (*Egyébként nézzük meg, ők hol tartanak!*) Csak gyűjtjük-gyűjtjük a sérelmeket. Vajon melyik baráti társaságban látnak szívesen egy olyan embert, aki mindig sértődött, aki nem lehet semmiben hibás? A nemzetek társaságában sem lehet ez másképp.

Tény, hogy azok a pszichiátriai betegek, akik képtelenek a megbocsátásra, lassan vagy egyáltalán nem gyó-

gyulnak fel. Ezért fontos, hogy magunkévá tegyük a magyar és szlovák püspöki karnak a kiengesztelődésre hívó „megbocsátunk és bocsánatot kérünk” felszólítását. Ismerjük föl, hogy Krisztus vére mindenkinek fölötti, mindent megelőző és mélyebb testvéri kapcsolatot létesít köztünk és a többi keresztény közt! Ez erősebben kapcsol össze, mint a nyelv vagy a kultúra.

Vizsgáljuk meg a tetteink és a szavaink közötti kapcsolatot! Hányszor hangoztatjuk, hogy ha kell, mi vérrünkkel öntöznénk a Haza földjét vagy képesek volnánk odébb tolni a hegyeket. Amikor pedig csak egy délutánt vagy estét kéne föláldozni, mindjárt kisebb a harci kedv, mindjárt nem érünk rá, meg egyébként is mi már voltunk, miért megint mi? Sok a jelszó, sok a skandalás, a jól végzett munka pedig kevés. Legyünk óvatosak, nehogy megszegyenüljünk, mint Péter apostol a hajnali kakasszókor! Igyekezzünk a kötelességünket minél jobban és egyre halkabban végezni (*az Úr az alázatos szívűeket szereti*), bízva abban, hogy aki a kicsiben hűséges, arra majd sokat bíznak.

Merre is induljunk hát? Természetesen arra, amerre Szent István mutatja az utat, hisz a sokféle vérből másképp nem leszünk egy nemzet. Kövessük a szent és nagy elődöket. Nézzük a jó példát és tanuljunk belőle! Nézzük Hunyadi Jánost, aki haldokolván Kapisztrán Szt. Jánosnak (*ünnepe okt. 23.*) azt mondta, nincs különösebb bűne, mert keresztény férfiként havonta meggyónt, hogy vétkeiket ne hordozza túl soká. Lássuk a Nándorfehérvárnál győztes keresztéseket, akik a rózsafüzérben legalább annyira bíztak, mint a kardban. A közelgő ünnep kapcsán tekintsünk Széchenyi Istvánra, aki tudta, hogy nem ő a legnagyobb magyar. Ki vonná kétségbe tetterejét és hazaszeretét? Neki Isten volt az első és a nem-

zet ebből következett. Ő, amikor Wesselényi báróval (*akivel egyébként Eszterházy Mihállyal együtt erényszöveget kötött*) utazott, naponta fél órát imádkozott térden állva, megszakítva ilyenkor az utazást. Keressük tehát a jó példát, mert van, csak épp nem a felszínen. Ne gyön-

gítsen bennünket kishitűség (*fiai vagyunk az Atyának*), de a hiú gőg se vakítson. Tanulni akarjunk a múltból, s nem a rég elveszett csatákat az asztal mellett ülve megnyerni. Az igazságot keressük, akkor is, ha elsőre kellemetlen, mert az igazság tesz szabaddá (*vö. Jn 8, 32*).

Térdeljünk le, használjuk a leghatékonyabb fegyvert! Fogjuk meg a Szűzanya kezét, mert Ő elvezet Fiához, aki az Út, az Igazság, és az Élet. Mondjuk az Ő segedelmével II. János Pál után „*Totus tuus...*” és a Haza fényre derül.

Nép vagy tömeg?

A demokrácia tartópillére a népközlönyünk szerint a mi társadalmi berendezkedésünknek is az alapja! De hát, mi az a nép? Nos, a nép nem egyszerűen emberek összessége - ahogy azt sokan gondolják -, több ennél. Közösség! Közösség, melynek öntudata, akarata, összetartó nyelve, kultúrája s hazája van. Sok ember együtt még nem nép, ha elbutítják, tenyéből etetik őket, egybefonó érzéseiket kiölik, egyesítő köteleiket széttépik, akkor összességük csak tömeg, sokaság.

A nép magasztos ünnepnek tekintti október 23-át, március 15-ét, a tömeg legfeljebb beül ilyenkor a kocsmába sörözni. A nép keblére öleli erdélyi nemzettársait, a tömeg nem osztja meg velük kenyérét. A nép segíti az üldözöttet (*zsidót, osztályidegent*), a tömeg elárulja, hóhérekre juttatja a szomszédot, a barátot, akár a közvetlen rokont is. A népközlöny gyökere, tápláló múltja és embert szolgáló, életet védő jövőképe van. A tömeg „heil-t” kiáltott Hitlernek, és éljenezte Kádárt már fél évvel fényes forradalmunk leverése után, 1957. május 1-jén. A népközlöny véleménye van, például a Pécs feletti Tubesre tervezett katonai radarról - akár ilyen, akár olyan álláspontja, de van -, a tömeg minden iránt közömbös, csak a gyomrát akarja megtölteni.

De sok embernek kellene elmagyarázni, hogy nem csak kenyér és cirkus van a világon; hogy nem csak Gyözikét, Mónikát, Való világ műsorokat, továbbá más területeken érdekeket szerzett kiválóságok botladozó tánc vagy korcsolyázó lépéseit

szabadna figyelemmel kísérniük a képernyőn! Felejtsek már el a marxista szemináriumokon, Szabad Nép félórán, pártállami lakossági fórumokon beléjük vert együgyű ismereteket! A világ sokkal több és gazdagabb, s minden szépségét, értékét meg is kell őriznünk fiainknak-lányainknak. Bár csak fogná fel végre mindenki, hogy a demokrácia jog és kötelesség, egyben olyan társadalmi szerkezet, melyben félelem nélkül beleszólhatunk az életünket meghatározó döntésekbe!

Csak hát Kádár atomizált országlakosaival az a gond, hogy az éhségérzet eltereli agyukból a vért. Üres gyomorral pedig nem a messihi jövőbe néznek, nem édeni kincsekre vágyanak. Értékeik nem lévén, s miután évek óta nem is látnak népközlöny járótiszteletet, csak koncot, összességük marad eztán is csak tömeg. Ha majd konc helyett munkát kapnak, otthont és biztonságot, becsesebb szellemi táplálékot, akkor válnak előbb-utóbb néppé. De nem, a kormánytól eddig csak visszajára fordult üres ígéretekre futotta.

És a sok ember folyamatosan azonnal szembeül, hogy trónra emelt vezetője - mialatt végighaknizza a média orgánumait -, rövid pórázon tartja országát. Mellőz minden érdemi párbeszédet, s okos - demokráciában elvárható - közéleti vitát, és behelyettesíti azt a kommunikációs gagyogás. Noha a miniszterelnök többszörösen pálcát tör Kádár rendszere felett, s legfőbb politikai ellenfelét kiáltja ki kádáristának, a kádári kort csak szavakban tagadja meg (*„tarthatatlan volt,*

le kellett cserélni”), valójában benne él az a gondolataiban, hisz büszkén táplálja szocialista szavazóiban a Kádár-rendszerrel őrzött emlékeiket, e szavakkal: „*A gazdagoktól elvettünk, a rászorulóknak adtunk.*” És ezek a szavazók leplezetlenül kádárista paternalizmust várnak az MSZP-től, mely ennek meg is szeretne felelni. Ezért mondja Gyurcsány Ferenc a kényszerű megszorítások indoklásaként a felduzzadt államadósságról és a hitelekkel a tömegnek, hogy azok ott vannak a megemelt nyugdíjakban és bérekben, és különben is, „*emberek, nem kellett volna annyit fogyasztani*”. Bármenyire is igényli azonban most az ország szegénységben élő egyharmada az atyáskodást, az egyre kilátástalanabb helyzetben a vezér által is hangoztatott „*munka, otthon, biztonság*” jelszó helyett csak ideológiai kutyasajt kap, ahogy annak idején például a hazafiság témájában is. Emlékeztünk, hogyan kampányolt Gyurcsány a külföldi magyarok ellen az állampolgárságuk megadása tárgyában kiírt népszavazás előtt - az igent-pártiakat nevezve hazafiatlannak -, miközben a hazafiság mércéjévé katonáink iraki küldetését tette. Akkor félt az esetleg nálunk helyet kérő néhány ezer külföldi magyartól, most viszont milliányi ázsiai munkavállaló idetelepítésének lehetőségéről elmélkedik. Csoda, ha összezavarja sok alattvalójának a fejét?

Lehet rajta gondolkodni: ravasz kommunikátor vagy ügyeskedő színész áll itt előttünk, aki pénz- és hataloméhes barátaival együtt rég eldobta a szocializmus zászlaját, s most

gátlástalanul dúskál a vadkapitalizmus csak keveseknek örömet hozó lehetőségeiben. Látszólag elveti Kádár rendszerét, valójában azonban tovább élteti annak hatalmi arroganciáját. Az elégedetleneket rendbontóknak, a türelmüket vesztett indulatoskodókat csöcseléknek nevezi, a politikája ellen tüntetőket fölényesen lekezeli („majd megünják, hazamennek”), s attól sem riad vissza, hogy rendőrterrorral tartsa féken ellenfeleit. Aztán mindezt legalizálja hűséges, lefizetett, független köntösbe bújtatott vizsgálóbizottsági okoskodókkal. Mindehhez újra meg újra ellenségképeket gyárt: rasszistákat, fasisztákat, neonácikat, Árpád-sávós nyilas-utódokat, antiszemitékat és fajgyűlölőket, parlamenti képviselőket likvidálni készülő terroristákat. Öntudata az egekbe ér. Melldöngetve mondja, „az én politikámra, rám van szüksége az országnak”. Ezúttal sincs alternatíva, ahogy régen sem volt. Ő mondja meg - egyeztetés nélkül -, hogy mi jó nekünk, s azzal jogunk

van demokratikusan egyetérteni. Ha nem tesszük, úgy is jó, nélkülünk is megcsinálja, amit akar: most éppen mindent átfogó reformnak nevezett határtalan pénzbehajtást tőlünk, a hajdani padláslesöpések mintájára, hogy gabonaszemnyi tartalékunk se maradjon. Így lesz lassan a formális többpártrendszerből informális egyeduralom, ahol rokonok, barátok és a klientúra tartja kézben az elhülyített tömeget. És így torkollunk afféle neokádárizmusba. Most ugyan nem lódenkabátos, micisapkás, osztályharcban megöszült mozgalmárok, hanem jólöltözött, fiatal, a nemrég kimúlt Kommunista Ifjúsági Szövetség íróasztalaitól dobbantott urak dirigálnak. Ezzel párhuzamosan zajlik - mily különös - a múlt kozmetikázása. Könyvek (pl. „Igazságos Kádár János” - Csaplár Vilmos), média sorozatok (pl. „Amíg Kádár élt, minden jobb volt” - Klub rádió) színezik ki a Nyugatot felől nézve „vidám barakk” világot, s szelídítik emberarcú kommunistává, a nép jötevőjévé a valójában

véreskező diktátor Kádár Jánost.

A tömeg félrevezethető, a nép nem. Fel kell ismernünk, hogy játszanak velünk, a mi életünkkel! Naponta szólít vizsgára az élet: meg kell tanulnunk képviselni és érvényesíteni az érdekeinket. A magyar közép-korú férfiak halálozási rátája a '30-as évek szintjén áll, 43 százalékuk nem éri meg a nyugdíjkorhatárt. Szakemberek előrejelzése szerint nálunk az egy főre jutó reálbér 2008-ra a 30 évvel ezelőttivel lesz azonos, a jelenlegi parlamenti ciklus végére az ország népessége a lélektani határ, 10 millió alá csökken, s a Nyugat civilizációs mutatóit tekintve az egyik legrosszabb helyzetű uniós tagállam leszünk. Kritikus időszakban élünk. Figyeljünk oda a mindnyájunkat érintő dolgokra, ébredjünk fel! Polgárrá kellene válni, polgárrá, aki érdeklődik, gondolkodik, véleményt formál, dönt, s nem marad közömbös, ha szólni, szavazni, küzdeni kell.

Dr. Schmidt Pál

Székesegyházi program

Nagyböjti lelkigyakorlatunkat idén főtisztelendő *Bíró László kalocsa-kecskeméti segédpüspök* úr tartja „A hívő ember stabilitása” címmel március 30-31 és április 1-én.

Mind a három nap 18 órakor szentmisét mutat be a Bazilikában. Ezen kívül előadásait pénteken 19.30-kor, szombaton 10.00 és 16.30-kor, vasárnap 16.30-kor tartja.

Szombat este a lelkigyakorlat témájával kapcsolatos kérdésekre válaszol.

Hívunk és várunk mindenkit közös lelki felkészülésünkre.

- **Hitoktatók továbbképzése** lesz 2007. március 24.-én 10-15 óráig Pécsen, az Alapítványi Székházban (Janus Pannonius u. 11.)
Téma: Egyházmegyénk története

- Az **egyházmegyei hittanverseny** 2007. április 14-én de. 10 órakor kezdődik a Szent Mór Iskolaközpontban. Délután lehetőség lesz a csoportok számára a Székesegyház, a Dóm Múzeum és a világorökségi helyszínek megtekintésére idegenvezetéssel.

- A Pécsi Egyházmegye hitoktatóinak nyári lelkigyakorlata Lengyelben lesz 2007. augusztus 22-24-ig. Jelentkezni lehet április 27-ig 3000.-Ft előleg befizetésével a Hitoktatási Irodában (Pécs, Szent István tér 18.). A teljes költség kb. 6000.-Ft. Mindkét rendezvényről bővebb információ kérhető Tihanyi Józsefnétől telefonon: 72/513-027 vagy 20/4815861, ill. emailen: tihanyi52@freemail.hu

Virágvasárnapi passió Bátaszéken

Április 1-jén, virágvasárnap az este 7 órakor kezdődő szentmisén a passió élő bemutatása

Közreműködik
a **Bátaszéki Szent Cecília Kórus**

A liturgia barkaszenteléssel és körmenettel kezdődik a romkertben.

A szentmisét celebrálja:
Mayer Mihály pécsi megyéspüspök.

**A Generali-Providencia Zrt. Regionális Felzárkóztatási
Programja**

KISTÉRSÉGI SZERVEZŐ-KÉPVISELŐT

keres.

Az új munkatárs feladatai lesznek:

- biztosítások értékesítése és értékesíttetése,
- mellékállású értékesítési hálózat szervezése, oktatása, mentorálása.

Azok jelentkezését várjuk, akik rendelkeznek:

- felsőfokú végzettséggel
- értékesítési gyakorlattal pénzügyi szolgáltatások területén,
- felhasználói szintű számítástechnikai ismeretekkel,
- saját használatú gépjárművel, valamint
- következetességgel és céltudatossággal

Amit ajánlunk:

- a sikeres működéshez szükséges anyagi és támogatói háttér,
- lehetőség a kreatív és önálló munkavégzésre
- a sikeres pályázó részévé válhat egy dinamikusan fejlődő csapatnak.

A jelentkezéseket a **Kata.Kovacs@generalih.hu** címre várjuk!